

מבוא

הנספחים לספר זה אינם טפלים לו; אדרבה, הם מהווים חלק חשוב ממנו: הם מאפשרים לדון ביתר עמקות ובדיוק מתימטי הולם במכלול של נושאים הנידונים במסגרת מחקר הצופן בספר בראשית.

נספח א 1 מטפל בהבחנה בין ממצא אפריורי לאפוסטריורי. הוא מצביע על הכשל הטמון בגישה הנאיבית המתעלמת מהבחנה זו.

התיאור המתימטי המדויק של מדידת המפגשים בין מד"שים ניתן בנספח א 2. התיאור כולל את הגדרת "מידת הקרבה" ו"מידת הקרבה המכילת". הדבר נעשה הן עבור מפגשים מטיפוס א (מפגש בין מד"שים), והן עבור מפגשים מטיפוס ב (מפגשים בין מד"שים לבין ביטויים הנמצאים כרצף אותיות בטקסט).

נספח א 5 משלים את נספח א 2 בכך שהוא מספק הארה חשובה לצורך בכיול "מידת הקרבה" המתוארת בנספח א 2.

המידות המסכמות לקרבה, המשמשות ככלי עזר להערכת הסיכוי של מדגם שלם, מוגדרות מתימטית בנספח א 3.

נספחים א 4 וא 6 פורסים לפני הקורא את מכלול הנתונים ששימשו בשני המדגמים של גדולי חכמי התורה, הדרך בה נאספו וכללי הכתיב לפיהם נכתבו.

נספח א 7 מנסח מתימטית את המקרה הכללי של מבחן הראנדומיזציה עבור מדגמים מטיפוס P . בנספח זה ניתנים הפרטים הנוגעים לראנדומיזציה שבוצעה עבור המדגם השני, וכן מוצגים בו הפרטים הנחוצים ליצירת הטקסטים W , U , R ו- V ששימשו כביקורת בניסויים.

נספח א 8 דן בתוצאות מבחן הראנדומיזציה ביתר פירוט וביתר עומק. מוצגות בו התוצאות שנתקבלו בניסוי, ובצדן התוצאות שנתקבלו עבור טקסטים נוספים לביקורת (אלו הן התוצאות שפורסמו ב"סטטיסטיקל סאיינס"). ניתן בו הסבר כיצד חושבה המובהקות הסטטיסטית.

המשא ומתן עם פרופסור דיאקוניס בעניין הפרסום המדעי של מאמרנו הראשון, מתועד במלואו בנספח א 9.

מבחן הראנדומיזציה שערכנו בעקבות ההסכם בין אומן לדיאקוניס היה מבחן פרמוטציות של הנתונים. יש מבחני ראנדומיזציה אחרים. המבחן הטבעי ביותר במקרה שלנו היה לערוך מבחן של השוואה להרבה טקסטים אחרים "דומים". האם סוג מבחן הראנדומיזציה משפיע על המובהקות הנמדדת? – מתברר שהתשובה לשאלה זו חיובית. הדבר נדון בנספח א 10.

הפרוטוקול הלשוני לפיו מנוהל המחקר המתואר בספר זה, נמצא בנספח א 11.

נספח א12 מתאר שתי רפליקציות, שנושאן הוא שנות הפטירה של גדולי חכמי התורה. מוצגים בו הנתונים למדגמים, דרך איסופם ותוצאות החישובים. מדגם הקהילות עוסק בקהילות שבהן נולדו ו/או נפטרו גדולי חכמי התורה. תיאור מקיף של מדגם זה ניתן בנספח א13. האלגוריתם לפיו נבנה המדגם מתואר בו לפרטיו. הנתונים מוצגים במלואם, וכן הדרך שבה נקבעו על פי האלגוריתם. רפליקציה שבוצעה לגבי האישים במדגם השני של גדולי חכמי התורה מוצגת בנספח א14. בעבודה זו נקבעו כינויי האישים בדרך מכנית. להשלמת התמונה, בוצעה רפליקציה מקבילה גם לגבי אישי המדגם הראשון. כל הנתונים, דרך איסופם ותוצאות החישובים – מפורטים בנספח זה.

נספח א15 מציג את מאמרנו על מפגשים בין שמות אישי ספר בראשית לתאריכי הלידה והפטירה שלהם. בנספח ישנו תיאור מלא של שני המדגמים שלגביהם בוצע הניסוי: נתונים, דרך איסוף הנתונים ותוצאות החישובים.

בנספח א16 ניתנת ההגדרה המדויקת למדגמים מטיפוס S – מדגמי "כותרת", וכן מוצגות בו דוגמאות לכמה סוגים של מדגמים כאלה. התיאור המתמטי של מבחן ראנדומיזציה עבור מדגמים אלה ניתן הן למקרה הכללי והן לדוגמא מוחשית.